

RAPORTUL

CU PRIVIRE LA ACTIVITATEA

Î.S. „CENTRUL DE TELECOMUNICAȚII SPECIALE”

PE PARCURSUL ANULUI 2015

Întreprinderea de Stat "Centrul de telecomunicații speciale" (CTS) a fost creată în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 735 din 11 iunie 2002 "Cu privire la sistemele speciale de telecomunicații ale Republicii Moldova" în scopul soluționării cerințelor de securitate informațională, asigurării funcționării și dezvoltării sistemelor informaționale și de telecomunicații statale protejate.

Direcțiile de activitate:

- realizarea politicii naționale în domeniul creării, administrării, funcționării și protejării sistemelor speciale de telecomunicații ale Republicii Moldova;
- asigurarea schimbului protejat de informații între autoritățile publice ale Republicii Moldova, organizații, instituții, întreprinderi și autoritățile publice ale altor state;
- protejarea informației importante pentru stat, crearea, administrarea, asigurarea securității sistemelor informaționale de telecomunicații de stat;
- crearea și asigurarea funcționării mecanismului semnăturii electronice în Republica Moldova;
- integrarea de sistem, crearea sistemelor informaționale de telecomunicații protejate pentru întreprinderi și instituții, indiferent de formele de proprietate ale acestora;
- crearea unor sisteme complexe de securitate informațională;
- protejarea tehnică a informației.

În prezent Centrul de telecomunicații speciale este operatorul sistemelor informaționale și de telecomunicații ale Guvernului Republicii Moldova și prestează autorităților administrației publice un șir de servicii în baza Sistemului de telecomunicații al autorităților administrației publice (STAAP).

Serviciile de bază ale CTS sunt:

- servicii de schimb informațional protejat interdepartamental pentru autoritățile publice și servicii de asigurare a canalului de legătură și acces la sistemele și resursele informaționale de stat Intranet Guvernamental;
- serviciile de acces al autorităților publice la resursele rețelei globale Internet;
- serviciile Sistemului de poștă electronică al autorităților administrației publice. serviciile Sistemului de identificare electronică a funcționarului public

Întreprinderea prestează un șir de alte servicii, după cum urmează: servicii de certificare a cheilor publice; serviciile Centrului pentru securitatea cibernetică; serviciile Centrului de date; servicii de IP telefonie; servicii web, etc.

Centrul de certificare a cheilor publice

În cadrul Întreprinderii își desfășoară activitatea Centrul de certificare a cheilor publice, care a fost creat în baza Hotărârii Guvernului Nr.945 din 05.09.2005 cu privire la centrele de certificare a cheilor publice, și prestează servicii de certificare autorităților administrației publice și terțelor persoane.

Centrul pentru Securitatea Cibernetică CERT-GOV-MD

La fel, în cadrul Întreprinderii a fost creat Centrul pentru Securitatea Cibernetică CERT-GOV-MD, în baza Hotărârii Guvernului Nr. 746 din 18.08.2010 "Cu privire la aprobarea Planului Individual de Acțiuni al Parteneriatului Republica Moldova – NATO actualizat. Sarcina de bază a CERT-GOV-MD este să răspundă la incidente ce țin de securitatea sistemelor informaționale. Acesta asigură serviciile necesare pentru gestionarea incidentelor și sprijinirea beneficiarilor în recuperarea de pe urma încălcărilor de securitate.

ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE ÎN DOMENIUL SISTEMELOR INFORMAȚIONALE ȘI DE TELECOMUNICAȚII

Pe parcursul anului 2015, Întreprinderea de Stat „Centrul de telecomunicații speciale” (CTS) a realizat un șir de lucrări ce țin de dezvoltarea, optimizarea, reorganizarea și mentenanța sistemelor informaționale și de telecomunicații pe care le gestionează. În acest domeniu a fost asigurată realizarea următoarelor activități:

- Dezvoltarea și creșterea calității serviciilor Sistemului de telecomunicații al autorităților administrației publice (STAAP) și telefonie VoIP.
- Lucrări ce țin de proiectul „Instalarea infrastructurii pentru platforma tehnologică guvernamentală comună (M-Cloud) a Republicii Moldova”.
- Lucrări ce țin de infrastructura Centrului de Date, amplasat în Clădirea Guvernului, care includ un șir de activități de modernizare, dezvoltare, optimizare, reorganizare, monitorizare și mentenanță a sistemului climateric, rețelei de transport date, rețelei electrice, sistemului de securitate, sistemului de monitorizare.
- Activități de îmbunătățire a serviciilor în domeniul sistemelor TIC.
- Activități ce țin de evidența și asigurarea funcționării echipamentelor și mijloacelor tehnice de uz comun ale Întreprinderii: detectarea defecțiunilor tehnice și intervenția privind înlăturarea lor; asigurarea cu echipamente tehnice necesare; organizarea efectuării profilaxiilor tehnice; asigurarea cu materiale de consum.

ACTIVITĂȚI ALE CENTRULUI DE CERTIFICARE A CHEILOR PUBLICE

În cadrul dezvoltării și îmbunătățirii serviciilor în domeniul semnăturii electronice au fost realizate următoarele activități:

Centrul de certificare a cheilor publice a prestat servicii de certificare a cheilor publice:

- Pentru semnătura electronică cu forță juridică și fără forță juridică
- Pentru autentificare și servicii de securitate
- Pentru serviciul de autentificare bifactorială securizată
- Pentru serviciul ”Semnătura mobilă”
- Au fost emise certificate în scopul de asigurare a funcționalității poștei electronice guvernamentale (SI ”Curier Electronic”).

La fel Centrul de certificare a cheilor publice a prestat servicii și mijloace de program:

- PKI WebServer
- Profile de integrare cu serviciul "MobileSignature" (acces la platforma MSignature)
- Distribuția gratuită a mijlocului de program pentru semnarea documentelor MoldSign
- Servicii de aplicare a semnăturii mobile
- Servicii de aplicare mărcii temporale (TimeStamp)
- Servicii de verificare online a statutelor certificatelor (ocsp)

La nivel de software au fost efectuate următoarele lucrări:

- Distribuirea soluției MoldSign 2 – mijloc de program pentru semnarea documentelor cu semnătura electronică și verificarea documentelor semnate.
- Integrarea soluției MoldSign 2 în cadrul platformei MSign.
- Elaborarea mijloacelor de program pentru evidența operativă a mijloacelor tehnice criptografice și executarea operațiunilor în procesul de certificare.
- Elaborarea sistemului de gestionare automatizată a comenzilor pentru serviciile ce țin de semnătura electronică servicii.cts.md.
- Elaborarea sistemului de gestionare a contractelor ce țin de semnătura electronică.
- Elaborare sistemului de facturare electronica și integrarea acestuia cu sistemele SIA "e-Factura" și sistemul de plăți "MPay".
- Elaborarea sistemului de gestionare a comenzilor destinat centrelor de înregistrare RA și integrarea acestuia cu sistemul de gestionare a contractelor.
- Elaborarea sistemului de distribuire centralizată a resurselor cdn.cts.md.

ACTIVITĂȚI ÎN DOMENIUL DEZVOLTĂRII PROIECTELOR WEB

În vederea dezvoltării proiectelor web în baza Hotărârii Guvernului nr. 188 din 03.04.2012, privind paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet au fost realizate următoarele activități:

- crearea și asigurarea accesului la instanțe clonate pentru configurarea paginilor web ale autorităților publice;
- configurarea noilor pagini web în baza șablonului aprobat;
- suportul și mentenanța paginilor web lansate în baza șablonului unic.

Î.S. ”Centrul de telecomunicații speciale” asigură găzduirea paginilor web oficiale ale autorităților publice centrale în baza Hotărârii Guvernului nr. 188, precum și mentenanța acestora, la solicitarea clienților.

ACTIVITĂȚI ÎN DOMENIUL SUPORT CLIENȚI

Secția suport clienți a realizat un șir de acțiuni ce țin de dezvoltarea, optimizarea, reorganizarea și mentenanța sistemelor informaționale ale clienților Întreprinderii, autorităților publice, precum ale sistemelor informaționale interne.

Secția suport clienți reprezintă prima linie de ajutor tehnic a clienților întreprinderii. În dependență de complexitatea sarcinilor și solicitărilor intervenite au fost întreprinse diverse acțiuni atât consultative cât și de diagnosticare și înlăturare a defecțiunilor, în conformitate cu domeniul de activitate a întreprinderii și prevederilor contractuale cu clienții. Pe parcursul anului 2015 obiectul acțiunilor de suport și deservire au fost atât produse software, echipament de calcul, echipament periferic, cât și sisteme informaționale complexe.

Activitățile Secției suport clienți au fost axate pe următoarele direcții de bază:

- Prestarea serviciilor Call Centru (Centrului de Prelucrarea a Apelurilor)
- Deservirea sistemului informațional judecătoresc
- Deservirea sistemelor interne
- Serviciile Sistemului de poștă electronică guvernamentală
- Servicii de imprimare a cartelelor de identitate și legitimațiilor de acces
- Sistemul de evidență a solicitărilor (HelpDesk)

ACTIVITĂȚI ALE CENTRULUI PENTRU SECURITATEA CIBERNETICĂ (CERT-GOV-MD)

Centrul pentru Securitatea Cibernetică în calitate de punct central de raportare și coordonare privind incidentele de securitate în Sistemul de telecomunicații al autorităților administrației publice a desfășurat pe parcursul anului 2015 un șir de activități ce țin de asigurarea cu informații și consultanță privind măsuri pro-active, precum compilarea și completarea datelor statistice. Pe parcursul anului CERT-GOV-

MD a acordat asistență administratorilor de sistem în manipularea aspectelor tehnice și organizatorice de incidente de securitate informatică.

Au fost întreprinse acțiuni în vederea construirii unui mediu colaborativ prin promovarea negocierilor destinate încheierii acordurilor de cooperare cu parteneri din mediul privat, operatori de telecomunicații, bănci, companii ale căror activitate este dedicată asigurării securității sistemelor informatice, instituții publice și academice.

Pe parcursul anului colaboratorii CERT-GOV-MD au participat la seminare, conferințe, programe media unde au fost abordate subiecte referitor la securitatea informației.

În scopul sporirii capacității naționale în domeniul securității cibernetice precum și conștientizarea importanței protejării sistemelor informaționale ale autorităților administrației publice au fost organizate un șir de evenimente și măsuri precum:

- Reacreditarea Întreprinderii conform standardului ISO 27001:2005. A fost ajustat întreg setul de documente normative conform noului Standard pentru reglementarea și monitorizarea tuturor activităților din cadrul întreprinderii, pentru a asigura continuitatea afacerii, redresarea în caz de incident și crearea sistemului de management a securității informaționale.
- Consultații cu reprezentanții Departamentului NATO din cadrul MAEIE în vederea promovării activității Centrului printre țările partenere, precum și în vederea includerii în lista de acțiuni din PCM (Partnership cooperation menu).

Pe parcursul anului 2015 CERT-GOV-MD a implementat următoarele acțiuni care au sunt prevăzute în Hotărârea de Guvern nr. 857 din 31.10.2013 cu privire la “Strategia națională de dezvoltare a societății informaționale “Moldova Digitală 2020”:

Implementarea, în limita posibilităților, a Sistemului național de securitate cibernetică la nivel de Guvern prin informare, monitorizare, diseminare, analiză, avertizare, coordonare, conștientizare. Experți din cadrul CERT-GOV-MD și CTS au cooperat cu autoritățile și instituții publice, care au responsabilități și capacități în domeniul securității cibernetice, în scopul coordonării acțiunilor la nivel de Guvern pentru asigurarea securității spațiului cibernetic. Pe parcursul anului 2015 CERT-GOV-MD a asigurat unele din elementele acestui Sistem precum elementul de cunoaștere, prevenire și contracarare a amenințărilor, vulnerabilităților și riscurilor din spațiului cibernetic care ar fi putut afecta securitatea cibernetică la nivel de Guvern.

Stimularea schimbului reciproc de informații privind amenințări, vulnerabilități, riscuri, precum și incidente și atacuri cibernetice între sectorul public și privat. Au

fost dezvoltate parteneriate pentru a stimula schimbul reciproc de informații privind amenințările, riscurile, precum și ce măsuri trebuie de întreprins în cazul incidentelor sau atacurilor cibernetice. Prin organizarea de workshopuri, conferințe precum și vizite de studiu peste hotare în instituții unde acest mecanism este funcțional deja și pot fi implementate cele mai bune practici și în RM.

În octombrie 2015 CTS a organizat o conferință internațională ”Rolul Parteneriatului Public-Privat în domeniul securității cibernetice”. În cadrul conferinței au participat oficiali guvernamentali de rang înalt din Statele Unite ale Americii, experți care au împărtășit din experiența lor cum au construit această platformă de cooperare între sectorul public și privat.

Informarea și instruirea angajaților instituțiilor publice în problemele securității cibernetice și diminuării riscurilor atacurilor cibernetice. Au fost organizate câteva workshopuri tehnice pentru a instrui persoanele responsabile de sistemele informaționale din cadrul instituțiilor pentru a putea răspunde la incidente de securitate cibernetică.

Workshop dedicat Securității Cibernetice - eveniment organizat cu ajutorul experților CERT-ului național din Praga. Workshop-ul a cuprins tehnici de bază de contracarare și de răspuns la incidentele securității cibernetice, practici operaționale, precum și alte aspecte organizatorice și juridice.

De asemenea, CTS a organizat instruirii a instanțelor judecătorești din Republica Moldova privind utilizarea resurselor informaționale și securitatea informațională.

De asemenea, CTS a organizat campanii de conștientizare despre riscurile de securitate, pentru a atrage atenția asupra necesității de ridicare a nivelului de securitate a rețelelor și informațiilor.

Elaborarea Ghidului utilizatorului privind cerințele minime de asigurare a securității cibernetice cu prevederi privind instituționalizarea responsabilității individuale pentru securitatea cibernetică. Au fost publicate ghiduri de securitate și practici bune de securitate pe pagina web a instituției precum și distribuit prin email unor instituții câteva Ghiduri care au fost elaboarte de ITU.

Încheierea de acorduri de cooperare la nivel internațional pentru îmbunătățirea capacității de răspuns în cazul unor atacuri cibernetice majore. A fost inițiată procedura de a deveni membru FIRST pentru a fi membru cu drepturi depline al FIRST (Forum of Incident Response and Security Teams - Forumul echipelor de răspuns la incidente de securitate cibernetică).

PERFORMANȚELE ECONOMICO-FINANCIARE ALE ÎNTRERINDERII

Situația de profit și pierdere de la 01 ianuarie pînă la 31 decembrie 2015

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	
		Precedentă	Curentă
1	2	3	4
Venituri din vânzări	010	49572345	38181409
Costul vânzărilor	020	43231410	33919970
Profit brut (pierdere brută)	030	6340935	4261439
Alte venituri din activitatea operațională	040	1446324	2849017
Cheltuieli de distribuire	050	192575	71569
Cheltuieli administrative	060	7021764	7012508
Alte cheltuieli din activitatea operațională	070	275850	46
Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	080	297070	26333
Rezultatul din alte activități: profit (pierdere)	090	(828)	27930
Profit (pierdere) pînă la impozitare	100	296242	54263
Cheltuieli privind impozitul pe venit	110	-	-
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	120	296242	54263

RETRIBUȚIILE CONDUCERII ÎNTEPRINDERII ȘI ALE MEMBRILOR CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE

Retribuția lunară, pentru anul 2015, a dlui Serghei POPOVICI, Director general al Î.S. ”Centrul de telecomunicații speciale”, este de 16 107 MDL.

Retribuția anuală a membrilor Consiliului de Administrație a Î.S. ”Centrul de telecomunicații speciale” este prezentată în următorul tabel:

Nr. d/o	Numele, prenumele membrilor Consiliului de Administrație a Întreprinderii	Funcția deținută în cadrul Consiliului de Administrație întreprinderii	Numărul și data procesului-verbal ordinului privind desemnarea în Consiliu de Administrație	Numărul de ședințe la care a participat	Mărimea totală a indemnizației achitate pe parcursul anului 2015, (lei)
1	2	3	4	5	6
1	Eduard BĂNĂRUC	Președintele consiliului de administrație	Ordin nr. 379-A din 08.05.2015	2	24 000
2	Svetlana BUDECI	Președintele consiliului de administrație /Membrul consiliului de administrație	Ordin nr. 91-A din 05.03.2013	4	28 000
3	Eugeniu STURZA	Membrul consiliului de administrație	Ordin nr. 91-A din 05.03.2013	0	3 500
4	Veaceslav GRIGORIEV	Membrul consiliului de administrație	Ordin nr. 91-A din 05.03.2013	4	24 000
5	Andrei PRISACAR	Membrul consiliului de administrație	Ordin nr. 91-A din 05.03.2013	4	24 000
6	Dmitri ROMANESCU	Membrul consiliului de administrație	Ordin nr. 91-A din 05.03.2013	4	24 000
7	Steluța ANDREEVA	Membrul consiliului de administrație	Ordin nr. 343-A din 06.04.2015	1	2 000